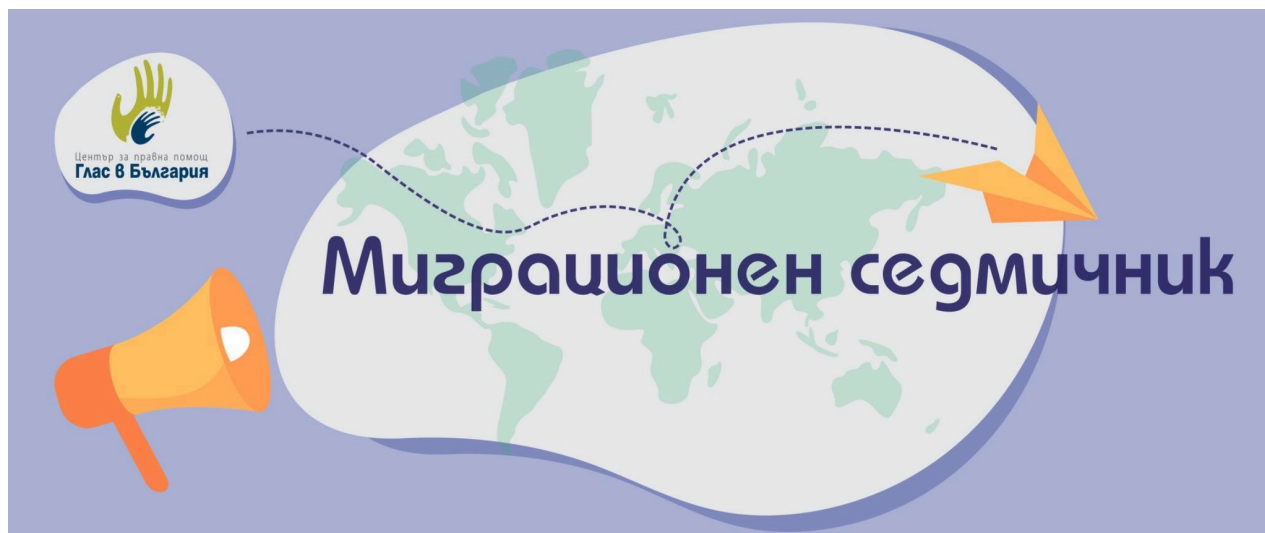

МИГРАЦИОНЕН СЕДМИЧНИК

на „Център за правна помощ – Глас в България“

Издание за периода 19 – 25 октомври 2026 година

Рубриката „Миграционен седмичник“ стартира в началото на 2024 година като част от застъпническата и информационна дейност на фондация „Център за правна помощ – Глас в България“. С него целим да представим седмичен обзор на събития, новини, материали, публикации на национално и световно ниво от утвърдени медии, партньори, институции, отнасящи се до миграционно – бежански въпроси. Динамиката, несигурността, многото информация по темата, ескалацията на фалшиви новини и дезинформация ни провокира да започнем ежеседмични „ъп-дейти“ (или опит за такива) за важното, реалното, случващото се у нас, в Европа и по света. Стремeжът ни е да систематизираме обективната информация за събитията, политиките, проблемите в тази трудна за разбиране и актуална тема, като я направим широко достъпна за всеки.

Представените по-долу новини са селектирани на индивидуална преценка и нямат претенция за всеобхватност и изчерпателност.

Новините в България

[Десетки църкви в Нидерландия се включват в акцията „Подслон“, за да приютят хора, търсещи убежище](#) - 25.10.2026 - [БТА](#) Акцията „Подслон“, започната от Съвета на църквите в Нидерландия, с участието на Протестантската църква, Римокатолическата църква и 19 църковни общности и сдружения, предвижда църкви временно да приютят хора със статут на бежанци, които имат разрешение за пребиваване, но още живеят в приемни центрове заради недостиг на жилища. Към момента 20 църкви подготвят настаняване, още 40 обмислят, а над 100 души с разрешения вече са се преместили от приемните центрове; престоят е планиран за три месеца. По препоръка на Съвета на църквите настаняването не трябва да е в богослужебните помещения, а в пристройка, жилище на член на общността или празна свещеническа къща. Централният орган за приемането на търсещите убежище съдейства за плана, а според Nu.nl министърът по въпросите на убежището Барт ван ден Бринк го подкрепя. Информацията е на специалния кореспондент на БТА от Амстердам Ива Тончева по холандски медии.

[18 жени от Афганистан и Иран учат български език в РПЦ-с.Баня](#) - 21.10.2026 - [ДАБ \(Държавна агенция за бежанците\)](#) В регистрационно-приемния център в с. Баня 18 жени от Афганистан и Иран, настанени в центъра, започват курс по български език, организиран от Държавната агенция за бежанците след среща на председателя Димитър Иванов с ръководителя на мисията на Международната организация по миграция в България Радослав Стаменков. Обучението е по три академични часа всеки работен ден, а водещ е директорът на основно училище „Злати Терзиев“ в с. Баня Даниела Йорданова. Според Иванов изучаването на български език е сред първите важни стъпки за социализацията на търсещите международна закрила у нас. В публикацията се споменават и курсове по български, които над месец се провеждат в центъра във „Военна рампа“ за семейства от Иран, преселени по програма за презаселване.

[48% от децата бежанци у нас са извън образователната система](#) - 18.10.2026 - [Нова телевизия](#) 48% от децата бежанци с временна закрила в България са извън образователната система, съобщава Нова. Темата е част от кампанията „Безценен подарък“ на Върховния комисариат на ООН за бежанците (ВКБООН), която призовава за законодателни промени за подобряване на достъпа на децата бежанци до образование. Според Paragraf.bg и Ruse.news, които препредават новината, липсата на образование затруднява научаването на български език и интеграцията; кампанията е с лице млад афганистанец, пристигнал сам преди около десет години, настанен от Българския Червен кръст в Пазарджик, завършил 12. клас и кандидатствал за българско гражданство. По данни на публикация на Actualno.com от 16 септември цитираното проучване на ВКБООН сочи, че 55% от семействата, търсещи или получили международна закрила, възнамеряват да запишат децата си в българско училище.

[Протестиращи се събраха пред Съдебната палата в София с настояване за нулева миграция](#) - 23.10.2026 - [БТА](#) Група протестиращи, организирани от Ангел Джамбазки (ВМРО), се събра пред Съдебната палата в София с искания за „нулева миграция“, по-строги мерки за сигурност и строг контрол върху чужденците в България; шествието приключи при НДК с лозунга „Не на мигрантската престъпност! Сигурност за българите!“. Поводът е случай от 17 октомври, при който сирийски гражданин е

намушкар двама младежи край НДК; той е задържан в Пловдив на 20 октомври, а Софийският районен съд е постановил мярка за неотклонение „задържане под стража“. БТА не посочва броя на участниците.

[Задържаните имигранти нямат право на изслушване за определяне на гаранция, постанови американски апелативен съд](#) - 24.10.2026 - [БТА](#) Апелативният съд на Пети окръг в САЩ (Тексас, Луизиана, Мисисипи) в пълен състав реши с 10 на 7 гласа, че гаранциите за надлежна правна процедура по Петата поправка не изискват задържаните имигранти да получат изслушване за освобождаване под гаранция. Решението отменя юлско решение на тричленен състав, според което имиграционните власти не могат да задържат хора над 90 дни без такова изслушване. По информация на БТА (по Ройтерс) Върховният съд на САЩ е приел този месец да разгледа въпроса, но ще се произнесе само по законното, не по конституционното основание.

[Засилен мигрантски натиск на Крит: над 400 души пристигнаха за денонощие](#) - 21.10.2026 - [Eurocom.bg](#) Гръцката брегова охрана съобщава за над 400 нови мигранти на Крит за 24 часа, като около 100 души са спасени рано на 21 октомври от две лодки в беда. По данни на „Катимерини“ пътниците плащат до 4 000 щ.д. за преминаването от района на Тобрук в Източна Либия. На острова има един организиран приеман център (край Ханя), а правителството ускорява втори край Ираклио въпреки местната съпротива. От началото на годината Гърция е приела около 34 000 мигранти, около 20 000 от тях през Либия, при около 49 000 за цялата 2025 г. (заглавието е на Eurocom.bg; данните са по цитираните гръцки източници).

[Правосъдие под наблюдение – пресконференция на Българския хелзинкски комитет](#) - 22.10.2026 - [Български хелзинкски комитет](#) На сайта на Българския хелзинкски комитет е обявена пресконференция „Правосъдие под наблюдение“ от 22 октомври, свързана с международна конференция, на която според заглавие на DeFakto.bg юристи търсят решения от ЕС за мащабния проблем с тайното следене на магистрати.

Промени в национални законодателства

[EU EASTERN BORDERS: Major drop in irregular crossings so far in 2026 — Finnish PM's party proposes tighter asylum rules — Polish government drops plan to further criminalise humanitarians — EU and IOM launch new partnership to support Ukraine on border management](#) - 23.10.2026 - [ECRE](#) Финландия: на 16 октомври Националната коалиционна партия на премиера Петери Орпо предложи по-строги правила – обработка на молбите за убежище извън ЕС, обвързване на обезщетенията за безработица с работа във Финландия и по-строго събиране на семейства; по данни на медията Rapporteure правителството планира и €100 млн. за един милион противопехотни мини (производство от 2028 г.), след излизането на страната от Конвенцията от Отава. Латвия: след инцидент на 5 октомври на границата с Беларус Държавната гранична охрана предложи промени в правилата за използване на сила, които биха позволили прилагане на сила без предупреждение за спиране на повреди по граничната инфраструктура. Полша: на 15 октомври Министерството на вътрешните работи е оттеглило предложение за наказване с до три години затвор на помощта за нередовен престой дори без облага. Фронтекс обявява (8 октомври)

партньорство с Украйна за граничен контрол и убежище с бюджет €7,5 млн., с участието на ЕУАА и ИОМ. По данни на Frontex на източните сухоземни граници са регистрирани 4 498 нередовни преминавания (-51%) за януари–септември.

Новините по света

[Speech by President von der Leyen at the European Parliament plenary debate on the conclusions of the European Council meeting of 15-16 October 2026](#) - 21.10.2026 - [Европейска комисия \(чрез PubAffairs Bruxelles\)](#) В речта си пред Европейския парламент по заключенията от Европейския съвет на 15–16 октомври председателят на Комисията Урсула фон дер Лайен заявява, че Пактът за миграцията „е вече изцяло приложим“, и посочва, че незаконните преминавания на границата са намалели с 56% за две години и още с 34% от началото на годината, молбите за убежище – с 19%, а процентът на връщане е почти удвоен за пет години до над 30%. Тя съобщава, че Комисията ще предложи укрепване на Frontex, включително по връщанията, и европейска рамка за реагиране при извънредни ситуации (European Emergency Response Framework) до края на годината, като споменава „трагичните сцени в Сеута“ и инструментализирането на миграцията от Русия и Беларус. Центровете за връщане не са споменати в речта. Текстът на речта е взет от публикация на PubAffairs Bruxelles (източник – Европейска комисия);

[Track UK's latest migration numbers - net migration, visas, asylum and small boats](#) - актуализирана страница, датата не е потвърдена - [BBC](#) BBC проследява последните данни за миграцията във Великобритания – нетна миграция, визи, молби за убежище и пристигания с малки лодки.

[Asylum applications in July 2026](#) - 23.10.2026 - [Евростат](#) През юли 2026 г. 34 145 граждани на трети държави са подали първа молба за международна закрила в страните от ЕС – с 39% по-малко спрямо юли 2025 г. (55 680) и с 8% по-малко спрямо юни 2026 г. (37 075). Повторните молби са 5 780 (с 52% по-малко на годишна база). Най-често заявителите са граждани на Афганистан (3 100), Судан (2 605), Бангладеш (2 255) и Сирия (1 420). Най-много първи молби получават Франция (9 000), Италия (5 140), Гърция (3 715), Испания (3 590) и Германия (3 075) – общо 72% от всички в ЕС. Средно в ЕС на 100 000 жители се падат 7,6 първи молби; най-висок е показателят в Словения (114,7), следвана от Гърция (35,8) и Люксембург (16,6). 1 290 непридружени непълнолетни са подали първа молба (най-много от Египет, Афганистан, Судан, Сомалия и Еритрея). От юли 2026 г. данните се събират по изменена методология по Пакта – броят се регистрираните, а не подадените молби, а при Италия и Словения има прекъсване на времевата серия. България не е посочена в публикацията.

[Exclusion from international protection: EUAA publishes new practical guidance and case law analysis](#) - 23.10.2026 - [ЕУАА](#) Агенцията на ЕС по убежището публикува три документа за изключването от международна закрила: Практическо ръководство за изключването, Практическо ръководство за изключване поради тежки (неполитически) престъпления и анализ на съдебната практика на националните съдилища и на Съда на ЕС за 2020–2026 г. (военни престъпления, престъпления срещу човечеството, тежки неполитически престъпления, опасност за общността или националната сигурност). Документите подпомагат прилагането на разпоредбите за изключване в новия Регламент за условията за признаване, който се прилага от 12

юни 2026 г. по Пакта. Адресирани са до националните органи по убежището, гражданското общество и съдилищата; ръководствата са „меко право“ и не са задължителни за държавите членки.

[Sudan humanitarian crisis continues amid widespread violence](#) - 21.10.2026 - [EUAA](#) EUAA публикува два доклада с информация за държавата на произход за Судан (Country Focus – август 2026 г. и Security Situation – октомври 2026 г.). Властта в страната остава „все по-разпокъсана“ след повече от три години конфликт между въоръжените сили и Силите за бърза подкрепа, а посредничеството не е довело до трайно примирие. Докладите отчитат извънсъдебни убийства, произволни задържания, изчезвания, изтезания и сексуално насилие; около 19,5 млн. души са с остра продоволствена несигурност през 2025–2026 г. В ЕС+ от март 2025 г. до август 2026 г. са подадени около 31 000 молби от граждани на Судан (около 13 000 в Гърция и 11 000 във Франция); за първите осем месеца на 2026 г. са около 15 000 – близо две трети повече спрямо същия период на 2025 г., като Судан е петата по големина националност сред кандидатите. Процентът на признаване на първа инстанция е 66%.

[EU plans to 'streamline' deportations with new digital system](#) - 24.10.2026 - [Statewatch](#) Според Statewatch Европейската комисия се очаква да предложи на 28 октомври законодателство за дигитализиране на системата за връщане, което да допълни Регламента за връщането (по данни на Statewatch в сила от 16 октомври 2026 г.) и да е свързано с преразглеждането на мандата на Frontex. Предложението се основава на проучване на EY и RAND Europe по поръчка на DG HOME, което разглежда свързване на националните ИТ системи, нова централизирана база данни или стандартизиране на управлението на случаите (чрез модела RECAMAS на Frontex или единен общ инструмент); свързването на съществуващите системи би било по-евтино и по-бързо. Проучването не уточнява кои категории лични данни ще се включват и кой ще има достъп. Статията цитира критики от Европейския надзорен орган по защита на данните, EDRi и юристи за слаби гаранции за защита на данните, включително при споделяне с трети държави, и за слаба отчетност на Frontex.

[MEDITERRANEAN: Major drop in irregular crossings so far in 2026 — More deaths and numerous rescues — NGO denounces 'unlawful' treatment of asylum applicants in Greece — Greek court grants protection in 'wrongful nationality assessment' case — Italy and Spain agree to end border checks](#) - 22.10.2026 - [ECRE](#) Според данните на Frontex от 19 октомври Централното Средиземноморие отбелязва спад от 56% (22 511 преминавания за януари–септември), Източното – 15% (31 803), а Западното расте с 26% (18 260). На 19 октомври 12 души, сред които бебе, загиват при два инцидента край Лесбос и Самос (край Лесбос – след сблъсък на бърза лодка с гръцки катер на бреговата охрана); през октомври са регистрирани многобройни спасявания край Крит, Гавдос, Балеарските острови и в Централното Средиземноморие. Организацията Refugee Support Aegean (7.10) критикува в Гърция преследването за „незаконно пребиваване“ и задържането в затвори и полицейски участъци на хора, заявили намерение да поискат закрила. Административният съд в Солун (28.9) предоставя временна защита на еритреец, на когото гръцките власти са определили етиопско гражданство и са наредили връщане в Етиопия; Equal Legal Aid посочва, че еритрейци системно се определят погрешно като етиопци. На 22 октомври Италия и Испания се споразумяват да вдигнат граничните проверки, въведени в началото на август след кризата в Сеута.

[Rwanda expected to become first host nation for EU migrant 'return hubs'](#) - 20.10.2026 - [InfoMigrants](#) Според множество източници на AFP Руанда се очертава като първата държава, която ще приеме „център за връщане“ за мигранти без право на пребиваване в ЕС. Споразумение може да бъде подписано още през следващия месец, а конференция по миграция във Виена в средата на ноември се посочва като възможна рамка за подписването. Инициативата се движат Дания, Австрия, Гърция, Германия и Нидерландия, които искат център, работещ до края на 2027 г.; те не са потвърдили публично мястото. Според дипломатически източници на AFP центърът ще започне като пилотен за около 100 души (около 20 от всяка държава), няма да е за задържане и Кигали предпочита да го нарича „приемен център“, което би позволило на част от хората да останат и работят в Руанда. Франция поставя под въпрос ефективността на подобни схеми и ги определя като „правни черни дупки“; нидерландската евродепутатка от Зелените Анна Строленберг, посетила Руанда, го нарича „голяма грешка“ заради недостиг на храна и вода за търсещите закрила след съкращаването на американската помощ. Правителството на Руанда не е отговорило на запитването на AFP. Съдържанието е по съобщението на AFP (чрез Arab News);

[Frontex: Irregular border crossings into the EU down 1/3 in the first nine months of 2026](#) - 19.10.2026 - [Frontex](#) Според предварителните данни на Frontex за януари–септември 2026 г. нередовните преминавания на външните граници на ЕС са около 90 865, с почти една трета по-малко от същия период на 2025 г. Централното Средиземноморие (около 22 500) отбелязва най-силния спад – 56%, като Либия остава основна точка на тръгване; Източното Средиземноморие остава най-натоварено (около 31 800, с 15% по-малко), като най-използван е участъкът Либия–Крит. Западните Балкани са с 27% по-малко, а източните сухоземни граници – с 51% по-малко. Западното Средиземноморие е единственият маршрут с ръст – 26% (около 18 300), като откритията по сушата са се повече от удвоили. През септември откритията на атлантическия маршрут към Канарските острови са четири пъти повече спрямо август. Цифрите са по Eunews, Brussels Signal и ECRE (22 511 в Централното Средиземноморие, 31 803 в Източното, 18 260 в Западното, 4 498 по източните граници);

[Cuffed, caged, cast away: this is Europe's 'innovative solution' for unwanted migrants](#) - 21.10.2026 - [Награда „Дафне Каруана Галисия“ \(Европейски парламент\)](#) Наградата „Дафне Каруана Галисия“ за журналистика на Европейския парламент за 2026 г., обявена на 21 октомври, е присъдена на разследването на De Correspondent (Мате Вермеулен и Джакомо Дзандонини) за центровете на Италия в Албания (Шенгин и Гяджер). Разследването документира нарушения на основни права и на правото на ЕС, оценява разходите на около 259 млн. евро за първите две години при 256 задържани души и описва отказан достъп за журналисти и споразумения за конфиденциалност. Моделът се разглежда като пример за хъбове за връщане извън ЕС. Обявяването на наградата е по съобщенията на Euronews и Eunews; връзката на заглавието води към оригиналното разследване.

Други

[Предстоящо: предложението за новия мандат на Frontex](#) - 28.10.2026 (очаквана дата) - [European Newsroom \(ENR\)](#) Очаква се Европейската комисия да представи

предложението за обновен мандат на Frontex. Според Statewatch (24.10) на същата дата се очаква и законодателно предложение за дигитализиране на системата за връщане.

От 15 години във фондация „Център за правна помощ – Глас в България“ предоставяме правна помощ и застъпничество на търсещи закрила, бежанци и мигранти в България, за да защитим техните права, да осигурим сигурен достъп до процедура за закрила, висок стандарт на прием и интеграция, да подпомогнем активното им включване в общество ни.

Може да ни последвате във следните социални канали: Facebook ; Twitter ; Instagram.

Ако намирате работата ни за полезна, можете да ни подкрепите тук!

